

avant...!

Figueres 24 agost 1932 - n.º 25

periòdic d'esquerra

redacció: rambla

la jerarquia de l'espasa cedirà el lloc a la jerar- quia de l'eina de treball

Éra evident, les persones d'esperit maquiavèlic i continuadores de la casta dels desaprensus colonitzadors d'altres temps, en observar-se el primer intent de realitzar les demandes revolucionàries freturades pel poble, entrellucaren la trajectòria ràpida i fulgurant que es seguiria en cedir mig voluntàriament una ínfima part dels seus béns que finalitzaria amb una immediata pèrdua total.

Pensaren ells, de seguir-se un camí d'aquesta mena, suposa una mort paulatina de l'honor i l'hisenda i encara que les nostres còrpores siguin conseqüents pels vicis i les disbauxes, entre la pell i l'os ens resta el verí de l'orgull, de la noblesa, i per salvar-lo estem disposats a reproduir les brutallitats que els precursors de la nostra nissaga afegiren a l'història.

Amb aquest pensament prepararen la lluita, pensant assegurar la victòria, ja que no oferia possibilitats d'efectuar cap assaig.

Amb les ramificacions del sediciós moviment contrarevolucionari hom pot adonar-se d'això. Anteriorment, fets palpables ens demostren la lligadura establerta entre els diversos esperits mesquins que covardament traïxen la jura d'acatament al règim. Per altra part, la trona, el confessional, la premsa vergonyosament reaccionària i servicial, són martellades constants de desprestigi contra els homes que lluiten per la llibertat. Així mateix podria afegir-s'hi l'acció ininterrompuda dels individus o entitats comercials que, essent de ferro davant els sentiments humans, només despleguen les seves activitats per a engrossir les seves arques del medi més simple i més productiu, sense importar-los la salut ni la vida dels altres éssers.

Es amb aquest bloc compacte i gestat amb audàcia que s'intentava tornar les coses als llocs d'abans, per poder continuar aquella supremàcia de domini complet sobre el poble excessivament benèvol i juiciós.

Cal convenir que forçosament un marge de confiança i de seguretat havien de tenir els éssers que es disposaren a unir-se per plantar cara al poble i reconquerir-li l'aconseguit amb el nou règim.

Ara que els càlculs únicament podien fer-se amb les coses controlables; el govern, el parlament, l'exèrcit, la guàrdia civil, d'assalt, carrabiners. Però darrera aquests aparells importants que constitueixen l'estat, que contenen un bon nombre de partícules fàcilment subornables al costat del més donant, hi ha una titànica consciència col·lectiva que no és subornable ni mancada d'orientació recta i definida, però sí afermada i de potencialitat insospitada.

Aquesta consciència la forma el poble que treballa, no hi és el que mandrosament vol viure d'ell, i s'ha anat formant de les afirmacions gestades al carrer, el millor lloc per obtenir conquestes dels enemics, puix que les lleis ni els decrets no són suficients per assolir-les.

Vegi's si no ha estat el poble treballador que, cansat que es consentissin els atropells indignes, dels abassegadors dels productes de la terra,

full quinzenal

benvinguda "sanjurjada" (?)

Si examinem, detingudament i tranquil·la, la darrera militarada, coneguda ja arreu per «sanjurjada», ens adonarem que no ha estat res més que una pantomima, és a dir, que l'absència de sana ideologia i de veritable patriotisme ha estat ben palesa. La pantomima, però, arreplegà caire tràgic amb la mort d'uns infeliços soldats que complien amb la disciplina rígida del militarisme, en aquesta ocasió comandats per uns generals embriocs i gairebé analfabets.

L'any 1923 hi hagué un general que es cregué prou castic per a implantar una dictadura i assolí, en part, governar amb la força de l'exèrcit. Les armes d'uns militars innobles i cràpules, esporguiren durant set anys la consciència del poble.

Ara, en ple règim republicà de l'any 1932, ja no és possible que un generalot, per més Sanjurjo que es digui, pugui ésser parió en gesta amb aquell malaurat Primo de Rivera. Actualment, el poble està en peu per a fer complir la revolució democràtica que encara està per fer, avui el poble és el veritable guaita de la revolució. Es una gran ximpleria creure que qualsevol militarot fatxenda pot alçar-se en rebel·lió contra la voluntat ferma del poble. Aquest s'enfrontaria heroicament contra el moviment sediciós que esclatés, i els soldats, com a sincers fills del poble que són, ja no obeïrien als seus superiors jeràrquics, als quals els serien encarades les seves armes.

Amb aquest darrer moviment ha quedat demostrada la insensatesa i la incapacitat d'uns generals indignes i embogits.

Es per això que — malgrat de tot — diem ara: Benvinguda siguis «sanjurjada»! perquè has fet obrir els ulls a aquesta República que venia tractant amb massa miraments a aquesta xurma de dretes que anaven gallaguejant tant, que encara semblaven els amos.

Cal acabar, d'una vegada, amb els nobles d'escuts i de nom — no d'ànima —, amb els militars chulos i degenerats i amb els eclesiàstics hipòcrites i farsants.

Tot aquest conglomerat putrefacte i corromput — hi ho demostra la darrera «intentona» — ja sestà descomposant-se.

JOWSKI

oblinguís amb el seu esforç, s'ha decidit a fer justícia, convertint en cendres els llocs de reunió i de conxorxa d'aquests maleïts desenfeinats que, lluny d'alçar-lo de l'estat miserios actual, encara volen vexar-lo robant-li les poques llibertats que s'ha guanyat trossejant-se l'ànima.

Després que el poble amb la seva acció ha posat el «vist i plau» a un paper blanc, el Govern de la República el recull i comença a emplenar-lo satisfent una ínfima part de les conclusions volgudes pel poble i adaptant una major part de les conveniències o compromisos contrets. Heus-ací les defraudacions on sorgeixen. Veurem si tindrem de dir el mateix amb la llei d'expropiació dels encartats en el darrer moviment contrarevolucionari, amb la que separa de l'exèrcit els militars que, per quatre quartos, empenyaren la paraula d'honor de servir al règim i també amb la que desautoritza els tribuns militars per judiciar els individus civils que encara actualment ocasionaven una sèrie d'inqualificables atropells a les llibertats dels homes.

El poble, encara que no estigui d'acord amb l'actuació dels homes que amb destresa han pogut situar-se als llocs de govern, i accedeixi a admetre variants a les llibertats aconseguïdes, per raó de legislació apropiada, mai per això permetrà tornar enrera la fita avançada, abans el muscle d'acer, que sols pot plasmar la persistent lluita per l'existència, s'aixecarà iracund per derruir-ho tot.

La jerarquia de l'espasa, generadora de vicis, immoralitats i flagells per l'humanitat, ha arribat al moment del descens accelerat, per donar pas franc a la més alta, noble i honrosa: la jerarquia de l'eina de treball que regenerant els homes el fa bons, sans i intel·lectes, agermanant-los per pròpia voluntat sense impertinents disciplines estatuàries.

J. V. CAMPS.

casos clínicos de fobia anti-estatutista

Maura, el megalómano

La actitud de Maura frente al Estatuto es la de aquel «flamenco» que, hasta no hace mucho, provisto de un «tablón» fantástico, se colocaba en jarras a la entrada de una angosta calleja andaluza y faca en mano desafiaba a los transeuntes diciéndoles: ¡Por aquí no pasa ni Cristo! ¡Y al que lo intente le «rajo el mondongo!».

¿Pero que importancia tendrá este Rodolfo Valentino de la política, cuyo afán exhibicionista, cuya megalomanía solo tiene precedentes en el libidinoso Primo de Rivera, para que los perfidistas traigan i lleven todas las tonterías que se le ocurre decir? ¡Como no sea lo de D. Juan Tenorio, a quien ha superado con sus ciento y pico de muertos!

La Prensa independiente, la proletaria, ha calificado a la burguesa de «gran prostituta» y si es duro el término, en muchos casos es exacto.

Sirve los intereses de una industria, adula servilmente a los políticos de su predilección y como una pobre histérica copia las frases y gestos de los jactanciosos de su reciedumbre o virilidad

política—de la otra, habría mucho que hablar— para envanecerlos como chulos que cobran el barato de sus corinas.

Cuando el Dictador cabalgó sobre nuestros lomos por espacio de 7 años, no cesó un solo día de blasonar de sus condiciones amatorias, ni de piroppear al bello sexo, y repugnaba oír a los que se admiraban del volumen, que le suponían, a su aparato... respiratorio. La cualidad de macho potente y fuerte, de garañón excelente otorga todavía una aureola de prestigio y produce espamos sexuales a meretrices histéricas, estimulando de paso el hermafroditismo, por cuya fase pasamos en la pubertad, según el Doctor Marañón, así como la aberración de los que juzgan a los gobernantes no por la cantidad cerebral que posean, sino por la «estomacal» de que dan pruebas.

Y este es el caso del fotogénico Maura chico. Como José Mogica como Chevalier, sugestión a doncellas y niños bitongos, a los que ya veo gesticular en cuanto hayan sabido que quiere ir a Cataluña a «armar un escándalo».

¡Jesús que miedo! Que preparen las mangas de riego para enfriar los ardo-

res venusinos de los que al verlo pedirán que se lo «sirvan con patatas.»

Royo Villanova, el tozudo

¿Pues donde me dejan Vds. la fobia del que, aún cuando el Sr. Puig y Ferrater ha llamado *burro*, no deja de ser ilustre catedrático de Derecho?

Pero el ser catedrático e ilustre no le dá *derecho* a emplear frases de dudoso gusto y a decir lo que dice, a falta de otras razones para combatir el Estatuto.

Arremete inconsideradamente contra Maciá, al que juzga inferior al anarquista Chueca, por no atreverse a asomarse al Parlamento, a dar cuenta—dice—de las agresiones y abusos que comete.

Quiere darse el gustazo de verlo correr, desde la terraza del hotel Colón y aspira a tener dentro de 20 años una estatua en Barcelona, sintiéndose tan megalómano y jaque como Maura al decir que de él se ha de hablar mucho y que los trae a todos de cabeza.

¿Y estos son los argumentos que esgrimen contra el Estatuto? Lucidos estamos con estas lumbreras del foro y de la cátedra, de los que se oye decir en tono admirativo: ¡Valiente tío! ¡Tiene más... «riñones» que la copa de un pino.!

¿Y la inmunidad parlamentaria le dá derecho al Sr. Royo para decir que lo que Primo de Rivera hizo con los artilleros lo ha hecho Azaña con todo el Ejército? Por muchísimo menos motivo se ha aplicado una sanción a un ciudadano, pero por lo visto, ser diputado y monárquico cae fuera de la órbita de la justicia republicana.

Frases huera

Ni comprensión, ni concordia, ni... se sentido común iba a decir, cuándo sólo es sentido reaccionario del problema.

Porque en fin de cuentas ¿que les importará a estos hermanos siameses anti-estatutistas, republicanos de psicología monárquica, de las ideas autonomistas o separatistas? ¿Ignoran que, como decía Ganivet, las libertades las tenemos dentro de nosotros mismos y no son graciosas concesiones de las leyes? Pues siendo así, obtendrá Cataluña su autonomía, sus libertades pese a los Mauras o Royos Villanovas obstruccionistas.

Y es que todos ellos no pueden prescindir de los prejuicios separatistas y lo atacan sólo bajo este aspecto, con lo que exaltan, como hacía la Monar-

quia, el espíritu regionalista, acentuado sensiblemente en todo catalán

Si Cataluña quiere su Estatuto es para desembocar en un federalismo al que converjan las demás regiones. El separatismo, producto romántico de otras épocas, interesa a muy pocos, debido a que el espíritu de solidaridad humana busca el acercamiento de los pueblos, lejos de pretender nuevas fronteras. *La flor de los abrazos ha granado ya*, dijo el gran Pi y Margall. Hallar pues la fórmula armónica, que resuelva tan legítimas esperanzas debe ser obra de nuestros estadistas, pero sin estridencias ni frases «gruesas»,

que si mal están en oradores de mitin de «barrios bajos», dejan mucho que desear en labios de abogados y catedráticos que pretenden regir, ¡que se creen eso!, los destinos del país.

Ni desp'antes, ni alardes, ni amenazas, ¡ni sacar la «tripita» Sr. Maura! A la España de pandereta, de chulos y manolas, va sustituyendo otra consiente y culta que no mide a los hombres por su masculinidad, sinó por la potencialidad de su cerebro.

ENRIQUE MEDINA.

Almeria, Agosto 1932.

(Sobrant del número passat.)

que té, s'abstindria de votar o no l'importaria; en canvi la de qualsevol reaccionari com que la feina de casa ja li fan, no deixaria d'anar-hi. Quedem, doncs, que ensortiríem perjudicats, i si legalment ens prenguessin el govern del poble, hauríem d'acalar les seves ordres a menys que violentament contrarrestéssim la seva superioritat moral; cosa totalment oposada a l'esperit liberal i demòcrata.

Quant a l'emancipació de la dona, cal abans d'enfocar aquesta pregunta posar alguns antecedents.

Des del punt de vista marital és de fàcil resoldre, mentre no sigui la muller pròpia, perquè aleshores hi veu grans perills on no hi són. I des del meu punt de vista com a solter, també és de difícil resolució, perquè no veig els perills on són. De totes maneres anem a l'assumpte.

Si concediu el vot perquè la dona s'emancipi, ¿per què no els les doneu àmplies llibertats en tots conceptes i presciadiu del vot? ¿O és que creieu que la dona vol el vot solament per presumir? ¿Per què voleu que s'emancipi, si quan ho aconseguixi procurareu tornar-li a prendre la llibertat?

La dona amb una resistència passiva i una perseverança de segles ha aconseguit que l'home la comencés a com quelcom més que la joguina del seus capricis, i en temps venidors arribarà a igualar-se a ell. Quan això arribi, l'home deixarà d'ésser superior, passant a ocupar el lloc en què es troba la dona; perquè quan aquesta l'assoleixi, tot i estant al mateix nivell, resultarà inferior i haurà de cedir el lloc a ella que demostrarà tenir més qualitats naturals per dur avant el govern del poble. Mentre que si ara bonament la col·loca al seu costat, la dona no tindrà mai aspiracions d'ésser superior a l'home.

PERE BELLOSTES.

Gran Cafè EXCELSIOR

RAMBLA - Telèfon, 218 - FIGUERES

el vot i l'emancipació de la dona

¿Quants comentaris s'han fet sobre aquest tema? ¿Quantes opinions hi ha escrites sobre el mateix? ¿I quantes polèmiques ha suscitat la concessió del vot a la dona? Difícil fóra nombrar-ho. La major part són partidaris de la seva concessió, sense haver estudiat abans el problema amb l'atenció que requereix. Alguns, induïts per l'amor a l'igualtat ho defensen; altres perquè ho necessiten (per conveniència pròpia) mostrar-se'n partidaris, i els més, perquè altres ho diuen i no volen molestar-se, profunditzant en el tema abans d'emetre la seva opinió. No hi ha dubte que aquest delimitat feminisme representa ja, una tendència a l'igualtat de sexes que tots hem de celebrar.

Si se'm preguntés si deu o no concedir-se el vot a la dona, novament, contestaria que no. Dic novament, perquè mesos enrera ja vaig dir que abans de tot, deu la dona emancipar-se moralment, rebutjant les absurdes creences religioses. Avui dia, la dona, enlloc d'emprendre el camí d'avantguarda i progrés, s'ha estancat, i fins potser tendeix a la retrogració. No vull dir que no posseeixen ideologia, no; però el seu ideal està tant i tant aferrat a les coses extraterrenals, que sols escol-

taran a qui les parli de Déu o del Cel, i no oïran a qui les parli del bé comú.

De trobar-se en aquest estat d'incultura no és culpa d'elles. La major part la tenim els homes, que per un egoisme infonamentat i creguts en una superioritat que no posseïm, les deixem a casa, quan fóra millor incorporar-les amb el nostre esforç a les correnties dels temps moderns. No ignoro que hi ha molts homes que posseeixen una incultura inferior a la de qualsevol dona; però aquests homes siguin en cafès, bars o tavernes i per mitjà de polèmiques oïdes o mantingudes, s'han format una orientació política i social que mai la dona podrà formar-se estant a casa.

Ara bé. ¿Perquè ha d'obtenir el vot la dona? ¿Perquè la seva emancipació o per l'intervenció en els destins socials?

Referent a l'intervenció social, és indubtable que actualment ens inclinariem a un govern de dretes i potser a una dictadura clerical o religiosa, a menys que cada home obligués a llur muller a votar als mateixos candidats que ell, el que no deixaria d'ésser un atemptat contra la llibertat. ¿De no poder usar-lo lliurement, per què concedir-les el vot? Es més, la muller de l'obrer amb prou preocupacions

Hem de creure que el Govern de la República castigarà enèrgicament als promotors dels fets vandàlics realitzats a Madrid, Sevilla, Càdiz...

De no fer-ho, el poble en massa ha de protestar-ne.

Articles de tocador i perfumeria
EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

de les contrades catalanes

salut, germans de roses de l'empordà!

En peregrinació idealista hem seguit pobles i poblets de la nostra comarca. Uns braços se'ns han obert per donar-nos la benvinguda, i hem parlat i ens hem entès perfectament, car hem deixat de banda la demagògia per emprar el llenguatge del cor.

Hem descobert veritables tresors d'espiritualitat dins el clos de l'Empordà...

A la majoria de pobles hem trobat grups en rebeldia, homes joves que s'han vist precisats a separar-se dels vells polítics que sols pacten amb la clerecia, la guàrdia civil i els grans latifundistes. Gent jove que s'ha adonat ben aviat que els republicans de tota la vida en veure realitzat el seu somni amb l'adveniment del règim actual sols freturen tornar en aquells temps de disbaixa que va fer factible el cop d'Estat de Primo de Rivera.

En els pobles continuen les capelletes dels eterns especuladors, però davant d'elles s'han erigit agrupacions d'homes conscients que lluiten per bells ideals.

L'orientació caciquil sols troba terreny fecund en aquells esperits espantadissos que manquen de voluntat pròpia per actuar lliurement, sense tuteles de dirigents malaltissos, alimentades per cervells cretins d'hermafrodita.

La joventut de l'Empordà glateix per portar avant el moviment revolucionari que la burgesia vol escamotejar-nos.

La rojor de la sang dels nostres germans, és el caliu del foc que abranda la consciència dels homes que desitgem que el nostre pas per la vida no sigui estèril.

La solució dels palpitants problemes que sorgeixen diàriament en el nostre país, sols podem donar-la els ciutadans que actuem sense pensar en treure profit de les hores esmerçades en benefici de la col·lectivitat.

Els camperols s'apropen a la ciutat, i de la ciutat surten veus que s'escampen arreu de la contrada.

Demà ens trobarem tots reunits, obrers i camperols, i donarem l'última batuda a aquests fariseus que del temple de la justícia en fan aixopluc de banalitats inconfessables.

de roses

Segons rumors, ens assabentem que la majoria municipal de la nostra vila, té pensat, un cop finida la seva actuació consistorial, dedicar-se al teatre.

El senyor Mallol, les facultats artístiques (?) del qual són a bastament conegudes serà designat per al càrrec de primer actor, i Marcó farà de director artístic. Sembla que ha sorgit competència per a nomenar l'encarregat de tirar el teló. L'apuntador també és un càrrec discutit, puix hi ha qui el molesta que el públic el conegui.

Entre les diferents obres que hom diu pensen representar n'hi figuren algunes que amb el títol ja paguen: «El nieto de su abuelo - o fenòmens d'atavisme - », «La casa de Troya» i les divertides sarçueles; «El rey que rabió», «La marcha de Cádiz», «Els embusteros» i d'altres.

No cal dir que els augurem un grandios i sorollós (?) èxit.

SANG NOVA.

de massanet de cabrenys

Amb motiu de l'última militarada els elements reaccionaris del nostre poble s'han pogut adonar que els homes liberals estem disposats a defensar, amb les unghes, el pas que hem avançat amb l'adveniment de la República.

Enrera no ens hi farà tornar ningú, volem anar endavant i tard o d'hora ho aconseguirem.

El nostre casal va veure's ple de ciutadans que venien a rebre ordres, i durant uns dies varem estar en peu de guerra.

Sufocada ràpidament l'intentona monàrquica, quan ens disposàvem a reposar, rebérem notícies que el fatídic Barrera es trobava dins la nostra circumscripció.

Altra vegada ens calgué agafar els trastets i cap a la muntanya.

Les nostres precaucions donaren resultat negatiu. No trobarem rastre. La peça, si certament es trobava per ací, devia amagar-se prudentment dins el cau d'algun seu amic.

Per aquests indrets hi ha propietats de reconeguts monàrquics, i és molt fàcil que ells es cuidessin d'aquest canalla conegut per l'abuelo, franquejant-li l'entrada a França.

Ja seria hora que els homes de la República, actuessin enèrgicament contra aquesta llopada

d'aspirants a Primo de Rivera, i els acòlits que els segueixen, els quals els donen ànim per esfondrar l'actual regim.

No s'ha de castigar solament als que actuen, mereixen també una sanció exemplar els que indueixen a portar aquestes *algaradas* que per dissort acostumen costar cares a qui menys s'ho mereix.

S. T.

de lladó

La premsa ja ha parlat a bastament de l'acte polític que organitzaren els elements cavernícoles del nostre poble, amb col·laboració d'alguns oradors de la Lliga.

Els periòdics de dreta han parlat del gran èxit aconseguit pels organitzadors, i com que va ésser tot el contrari volem que consti així, puix els camperols conscients de Lladó, no podem permetre que es falsegin els fets.

Al míting hi assistírem bon nombre d'elements d'esquerra i protestàrem de les paraules falses d'aquests individus que es creuen poder fer-nos tornar en aquells temps que els homes liberals anaven disciplinats, com un ramat de bous, on l'amo ens manava.

L'acte, que va ésser interromput de bell començament no va poder fer-se, i els que venien a fer demagògia camboniana fingueren d'agafar els vehicles cuita-corrents i sortir del poble com esperitats.

Els reaccionaris que havien cooperat en l'organització del míting, davant el clamor popular es tancaren a caseta pel que pogués succeir.

La nostra protesta es féu sentir per tot el poble, demanant la revisió dels contractes d'arrendament de terres, únic mitjà per aconseguir un veritable benestar.

Els dirigents de la República tenen el deure de veïllar pels interessos dels camperols, si no ho fan ells, lluitarem per assolir un règim que complagui, en justícia, les nostres aspiracions.

A.

Per culpa dels monàrquics han mort uns pobres soldats que tenien l'obligació d'obeir les ordres dels seus superiors jeràrquics. Cal que els encarregats de fer justícia ho recordin.

Productes vegetarians EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

de les làpides costejades pel poble en homenatge a Francesc Ferrer i Guàrdia

Com ja anunciàvem en el passat número, avui podem donar a conèixer el resultat de les nostres gestions, per tal de canviar el nom del carrer de Baix de Sant Pere pel del gran humanista Francesc Ferrer i Guàrdia.

Dies enrera, vàrem trametre al Municipi la corresponent instància demanant el permís necessari per la col·locació de les làpides esmentades.

Com a contesta rebérem un lacònic comunicat de l'Ajuntament assabentant-nos que no havien pensat en canviar la rotulació de carrers i, per tant, que no podien complaure la nostra demanda.

Davant d'aquesta negativa, vàrem dirigir-nos particularment a Dón Marian Pujulà, pregant-li es fes portaveu de la nostra sol·licitud i l'explanés a la primera sessió consistorial.

Al no rebre contesta a aquesta nova demanda, el nostre Director es va personar a l'Alcaldia i demanà per parlar amb el batlle.

Li fou concedida audiència i en breus paraules exposà el motiu de la seva visita.

El batlle, li contestà que no havia exposat en pública sessió ço que nosaltres preteníem puix per endavant tantejà el terreny i s'adonà que era un plet perdut. La quasi totalitat dels regidors de la majoria condemnaven la nostra gesta, recolzant-se indecorosament que el que preteníem era ferir la susceptibilitat d'un sector de ciutadans figuerencs.

Ara si que l'hem feta bona... ¿que nosaltres volíem ferir les susceptibilitats? De qui?...

Segurament es tractaria de l'estat major parroquial, puix hem de creure que amb la nostra decisió hi estaven d'acord tots els ciutadans que es diuen liberals i actuen en sentit esquerrà. (Després feu cas de les campanyes periodístiques dels d'*Empordà Federal* contra els de *La Veu*. Tot és un mite).

Nosaltres assenyalàvem el carrer Baix de Sant Pere per col·locar-hi les làpides, d'acord amb la petició que fa temps va fer la *Joventut* dels republicans-socialistes del cim del «Royal» —majoria de l'Ajuntament,— i ara ens adonem que aquesta majoria prefereix no ferir la susceptibilitat dels mossens locals a complaure als seus joves correligionaris. Precisament, per això

de la susceptibilitat, els avui «amics d'*avant...!*» vàrem haver de separar-nos d'ells, puix ens adonàrem del goig que sentien aquestes atrotinades carcasses, castrant les aspiracions dels homes conscients.

El nostre objecte en obrir la subscripció Francesc Ferrer i Guàrdia no tenia altre motiu que beneficiar l'erari municipal d'unes quantes pessetes, puix no dubtem que tard o d'hora es faran desaparèixer els noms dels trenta tres carrers que han estat batejats d'acord amb el pastoral. Confiem assolir-ho el dia que estiguem regits per un consistori com cal.

Però, com que actualment tenim una majoria municipal d'aquelles de la mà-nega ampla, es veu que no els ve d'uns centenars de pessetes. ¡Que esplèndits són els regidors figuerencs amb els diners comuns...!

Per ells n'hi ha prou que un bon dia el senyor Pulg Pujades li vingui bé de rotular el carrer de la Rutlla amb el nom d'Ignasi Iglésies, per posar-se seguidament a l'obra. Sense comptar que aquell desig *personal* costa al poble uns centenar de pessetes. Un altre dia per *ordre* de la Generalitat també han de canviar el nom del carrer de Sant Cristòfol pel del lluitador Martí Vilanova.

Els solament es mouen d'aquestes dues maneres. O bé per un desig *personal* o per una *ordre* de la superioritat.

Per ells les aspiracions del poble no tenen cap vàlua, abusen amb tot sarcasme del càrrec i de l'incultura popular.

Si avui en canviar el nom del carrer Baix de Sant Pere, era ferir la susceptibilitat dels cavernícoles, demà que aquests casals d'embrutiment de consciències s'hagin transformat en escoles, els deixebles que en elles assisteixin acolliran amb tot respecte i admiració el nom del patrici Francesc Ferrer i Guàrdia.

* * *

Per acabar, davant la negació del permís per la col·locació de les làpides, els «amics d'*avant...!*» pensem portar a cap un acte públic a la memòria del màrtir Francesc Ferrer i Guàrdia en el qual prendran part elements de Barcelona i locals.

Per la realització d'aquest acte

d'afirmació lliure-pensadora comptem amb el montant de la subscripció. Ara bé, com que la subscripció va ésser oberta per l'adquisició de les làpides, si algun dels donants no està d'acord amb aquesta idea, pot passar per la nostra redacció de 10 a 11 de la nit dels dies feiners, on se li retornarà l'òbol que hagués aportat.

Cal fer constar que passats quinze dies d'haver sortit aquest número, cap dels que han col·laborat a la subscripció tindrà dret a reclamar.

Olis purs de oliva del Sindicat Oleícola Garrotxa-Empordà EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

distincions, encara?...

Amb motiu dels passats esdeveniments que portaren a terme els amics del règim de vexació i escarni que aguantà llargues anyades el fatídic i repugnant *Cametes*, en la nostra ciutat, que també hi tenim —per tenir-hi de tot— algunes dotzenes de monàrquics, es veieren moltes corredisses, segurament degudes al pànic que envaí a aquests covards subjectes que freturaven tornar a implantar el seu programa d'oprobri i vilipendi.

A la Rambla i en alguns cafès, hi havia grupets de monàrquics parlant-se animadament a cau d'orella, a ben segur lamentaven el fracàs de la *intentona*, realitzada per militars borratxos i assassins, amb cooperació de quatre pervertits aristòcrates.

En aquests fets hi veiem, encara, la gran bel·ligerància que per aquesta mena de genteta, tenen els encarregats de l'ordre. Si s'hagués tractat d'un moviment social, una vaga sense importància, estem convençuts que s'haurien practicat detencions d'elements d'extrema esquerra, el nom dels quals honra el fitxer de la policia governativa.

Per tant, hauria estat just que davant d'aquest moviment reaccionari s'hagués defingut i empresonat als monàrquics que, per vergonya nostra, viuen a Figueres. Tenim la seguretat que la policia els coneix a bastament, i que els dignes ciutadans figuerencs haurien aplaudit aquesta gesta.

no és hora de clemència

Després de la militarada, rotundament en fracàs, de dies enrera, en la qual es destacaren d'una manera ben poc brillant, certament, uns generallassos en què la República, massa jove, massa ingènua, massa poc experimentada potser, havia dipositat encara! la seva confiança. Militars carregats d'estrelles i condecoracions que havien jurat fidelitat a la República de les terres d'Ibèria i, no obstant, esperaven dalerosos el moment de fer-li traïdoria, moguts, més que res, per vius sentiments d'enveja, per cap mòbil sadollat de vera idealitat. Arribada l'hora convinguda per a posar a la pràctica els seus intents, veiem com a Madrid i a Sevilla queden totalment frustrats els seus impacients i malèvols propòsits.

Un general - el general Goded - comanava les forces per a assaltar el ministeri de la Guerra i, qui en podia dubtar?, amb la doble i mala intenció d'assassinar al ministre de la Guerra Sr. Azaña, avui President del Consell de Ministres. Al migdia de la Península, un altre general - el director general de Carrabiners, Sanjurjo - es feia *amo* de la ciutat de Sevilla.

Al cap d'unes quantes hores, però, de la carota de «pronunciamiento» estil segle XIX, tot restava sufocat. Per tant, doncs, cal imprescindiblement castigar als culpables, aquests militarots curulls d'ambicions i de vicis, i també de negocis bruts, aspirants a polítics (?) estil Primo de Rivera.

Quan més de vint mil ciutadans d'Ibèria han fet sentir la seva enèrgica protesta per l'alçament reaccionari i han demanat, amb insistència, siguin afusellats immediatament els promo-

tors de «la intentona», unes veus, que no són més que veus de granota, ja procuren posar atenuants a la pena - severíssima o suau - que serà imposada sobre els generals suara caiguts.

Que no vinguin aquesta gent de dretes amb planys i misericòrdies pels que no n'haurien tingut, ni poc ni molt, si arriben a sortir triomfants. Cal, ara, que la Justícia sigui i caigui implacable sobre els culpables i traïdors.

Hi ha qui demana clemència per als que es rebel·laren amb el general Sanjurjo. A nosaltres, verament, ens esfereeix pensar els fets greus que haurien esdevingut a Ibèria si aquesta gentota monàrquica i reaccionària, no mancada de clericalla que els fa suport, moral i material ensems, hagués sortit amb la seva.

Es hora - ha prou costat!, i volem creure serà una realitat - de fer justícia, sana justícia. El que pensem que ara es farà, ja s'havia d'haver fet en l'hora càlida i valenta de la revolució, setze mesos enrera.

Amb aquests generals sediciosos no s'hauria de fer honor a aquell títol de la novel·la de Charles Yale Harrisson: «Los generales mueren en la cama».

Esperem i veurem.

* * *

Repetim-ho: No és hora de clemència, no és hora de compassions pels perjurs que arrossegaren, enganyats, als pobres soldats que foren conduïts a la mort, impietosament, pels carrers de Madrid. I tot per l'obediència d'autòmata, davant d'unes estrelles i «entorxats» d'uns generals traïdors i inhumans.

ROC CLAR.

MANEL GAS MAÑA

NOTARI

successor dels Srs. Candal i Junyer
ofereix al públic el seu despatx

Avinguda República, 43, pral. (carrer Nou)
Telèfon 34 X FIGUERES

Sabons i llexius de totes classes

EL SIGLO

Avinguda de la República, 17

cal apretar-los encara!

Trobem molt bé la llei revolucionària votada per la Cambra, el dia 18, en la qual s'acordà l'expropiació de les propietats rústiques als complicats en la militarada del 10 d'aquest mes.

¿No caldria però, incautar-se també de les propietats urbanes que tots aquests «señoritos», «condes», «duques» i «marqueses» posseeixen?

Tota aquesta gentota cal que sigui tractada com es mereix.

Articles fotogràfics EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

Un bon taller de calçat a mida
PALLAC GALAN, 2

contra el feixisme

Tothom sap de sobres que «la unió fa la força», i cal no solament que això no s'oblidi, sinó que cal practicar-ho.

El fet d'Hitler, és un exemple històric, que els treballadors d'Ibèria han de tenir molt present, perquè ací no pugui succeir com a Alemanya.

Allí, mentre socialistes i comunistes, ambdós partits obristes i marxistes, diferenciats solament pels procediments tàctics d'arribar a llurs objectius, es combaten estèrilment per a veure quin dels dos aconseguiria la hegemonia del moviment obrer; l'Hitler cap del partit feixista, aixecava la bandera nacional-socialista, aplegant-s'hi en un front únic, totes les forces monàrquiques feudals, demostrant així les dretes, la seva consciència de classe en els moments de perill, la qual cosa ha fet que avui estigui amenaçat el poble alemany, d'un cop d'estat feixista, que portaria com a conseqüència una violenta repressió contra els dos partits obreristes, que per egoisme de inconsciència, no han sabut fer el front únic, en els moments de perill.

El proletariat d'Ibèria davant el fallit intent de dictadura militar que envolia imposar Sanjurjo, i d'altres que segurament se intentaràn, així com també davant la persecució sistemàtica que fan la majoria de *governadores*, contra les organitzacions obreres, cal que per propi esperit de conservació, deixin de banda aquestes petiteses que els separa, i s'aprestin a fer el front únic, que és la forma d'arribar a ço que és l'ideal de tots, o sigui a la transformació del règim capitalista, en un altre de més just i perfecte on el treball i la cultura sigui tot i el mot de capital no tingui cap valor.

SOLAR.

S'arreglen plomes estilogràfiques
Llibreria Batllosera
GALAN, 3

estem en peu de guerra!

La revolució espanyola incruenta en les jornades del triomf, no ho fou pas en llur desenvolupament, car són a reguitzells els màrtirs caiguts des de l'iniciació del cicle revolucionari d'un abast polític-social que hom resta perplex en senyalar i encara a hores d'ara, afortunadament, no pot pas estar tancat... *Estem en peu de guerra...* ha proclamat En Manuel Azaña, és a dir, la revolució continua...

En el 14 d'abril de 1931 no era possible davant la submissió i el lliurament amb *armes i bagatges* de l'institució monàrquica, de venjar-se d'una faisó despiatada i extra-legal de llurs *supporters* per la natural idiosincràsia de les democràcies que, conscients de llur força, és tot noblesa i benevolença creient que davant la voluntat popular, la vera sobirania, cauria la bena dels ulls dels enlluernats pels aparadors de quincalla palatina... No fou així, els *moros amigos*, prengueren noblesa per feblesa i, mica a mica, la seva baba verinosa començava a fer blanc en homes i institucions, ensanyant-se particularment amb el parlament que és l'essència d'una democràcia... Així pagaven el que tant tenien d'agrair-li... La seva lentitud i l'*empatx de legalisme* i de fer bé les coses.

Mentre cregueren que hom podia sabotejar la revolució i que a les ànsies populars de *pa i justícia* i podrien posar les cledes de l'*impunitat* amb un canvi de ministeri que tornés les coses al *statu-quo* d'abans o en últim terme en una república d'opereta a «lo Carmona» pel damunt de la qual els *clans* agraris i militars... poguessin en estreta conxorxa manar i disposar... allavors encara s'assentaran una mica en el banc de la *paciència* en espera de *tiempos mejores*.

Però els últims esdeveniments polítics amb el discurs o conferència pagada de Saragossa i llur eco al Parlament amb les rotundes rèpliques de l'Azaña i en Prieto, els feu comprendre que dins el Parlament hi havia una majoria parlamentària per a sostenir el Govern actual fins a aconseguir tots els objectius que es proposava... Estatut de Catalunya, Reforma agrària i Reformes escolars en vista a l'escola única o unificada.

Confien amb un cop d'audàcia... i sorgí en 10 d'agost una contrarevolució que fou ridícula pels resultats, però d'un abast grandiosos que hom no deu pas negligir... S'estrellà, però, davant

la serenitat del Govern i el fervorós republicanisme del poble que ja no suportarà més la tralla d'un dictador...

Tota la camarilla monàrquico-agrario-militar hi està complicada. Les víctimes innocents dels fets clamen justícia. La memòria d'En Galan i En Garcia Hernández venjança contra els que han atemptat contra la sobirania del poble.

Consells sumaríssims... Confiscacions de tots els béns... Deportacions a Guinea... Depuració de totes les administracions, desencarnant els funcionaris de llurs nius de traicions i *vessànics*.

El que hom no féu en 14 d'abril, cal fer-ho des dels esdeveniments del 10 d'agost. Ara han donat peu per fer-ho. Ara o mai. El proletariat espanyol que per llurs reivindicacions de classe s'ha vist ametrallat pels traidors del 10 d'agost, ho exigeix. Ahir com avui, les organitzacions proletàries són el millor suport de la República.

Estem en peu de guerra! La revolució està en marxa.

A. S.

Drogueria i queviures EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

qui ho entén?

El cap dels radicals, el «caudillo», el gran polític (?) Lerroux, ha fet unes declaracions a un redactor de «Heraldo de Madrid» que són tot un jeroglífic.

El senyor «Alejandro» negà que se li haguessin fet proposicions de cap mena per a participar en el passat moviment militar. Als qui vingueren a explorar el meu ànim—diu Lerroux—els vaig dir que l'exercici del poder públic havia de venir a les meves mans per mitjans constitucionals.

Ai «caudillo» que estàs ensenyant la cua!

Recordem que a Figueres viu un subjecte, que acostuma a portar ulleres negres, i que milita en el camp monàrquic, que era molt amic de l'ex-duc de l'Infantado. Aquest individu desempenya un important càrrec de visible responsabilitat. ¿No estaria compromès també en la fracassada conspiració?

Com a mitjà preventiu caldria se'l destituís del càrrec que té encomanat.

El treballador en el sindicat ha d'ésser apolític.

El treballador com a ciutadà ha de lluitar en el seu partit de classe.

Pintures i pinzells EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

records amargs

Quan s'anaren escampant per Figueres els rumors de la sublevació militar, els republicans del cim del «Royal», varen mobilitzar totes les seves forces, reunint-se seguidament en sessió extraordinària per tal de concretar ço que es tenia de fer.

El que portava la veu cantant era el president del Centre, senyor Puig Pujades, el qual demanava serenitat i anava prenent apunts pel discurs indispensable que caldria fer al poble que assistiria a la manifestació organitzada contra el moviment reaccionari.

Els joves del Centre demanaven que la manifestació es passés per tots els carrers centrals amb banderes i pancartes, però els vells no volien complicacions i varen decidir reunir el poble sota els balcons del Municipi, i per mitjà de bells parlaments atemperar als elements que demanaven justícia. Les paraules del senyor Puig Pujades i les del senyor Marian Pujolà, feren l'efecte de galledades d'aigua gelada.

El públic desfilà carretera avall, amb el major respecte i resignació.

En aquests moments un jove es va apropar al senyor Puig Pujades proposant-li que podria fer-se un registre a diferents cases de reconeguts monàrquics, a veure si hi trobaven armes.

El senyor Puig Pujades en escoltar aquestes manifestacions va venir blanc com el marbre, el jove que no s'explicava aquell canvi de *cutis* encara correria si no l'hagués parat un amic seu de la Catequística que li preguntà que li passava.

El jove cantà, i l'amic de la Catequística amb to irònic li desxifrà l'enigma.

El senyor Puig Pujades ha perdut el color, perquè encara purga el sacrilegi que cometé intentant fer un escorcoll a la parròquia.

Ah!...

Tingueu compte que les últimes novetats són sempre a

Calçats Pallac

avant..!

el pròxim número sortirà el dimecres, 7 de setembre. — venda: llibreria batllosera.

S'arreglen plomes estilogràfiques
Llibreria Batllosera
GALAN, 2

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

avant...!

el cap de sanjurjo
es deu al poble!

desde almería

después del fracasado complot

Si los monárquicos hubieran sentido el día 14 de abril la intensa emoción que los republicanos en presencia del peligro hemos experimentado, a buen seguro, que no sin trabajo, se les puede arrancar la monarquía.

El sentimiento republicano no se improvisa; es fruto de meditada observación y profundo análisis, que vá moldeando nuestro espíritu, eliminando factores atávicos y prejuicios arcaicos, sensibilizando las fibras del amor a la justicia, la igualdad y fraternidad entre los hombres.

Así, que cuando ante un hecho que trata de oponerse a estas nobles aspiraciones, estrangulando las conquistas realizadas, surja unánime e imperioso el deseo de sostenerlas a toda costa.

Para ser republicano, sentirse republicano y amar la República no se precisa estímulo ninguno. Persuadido de la bondad del régimen, no superado por ningún otro, se olvidan sinsabores y amarguras sufridas al verlo en peligro.

Hemos pasado horas de inquietud y zozobra, pero confiados desde el primer momento, en el fracaso de la «mejicanada» sanjurgista; y visto ahora la gran envergadura del movimiento, pudo costar muy caro, por la sangre que se hubiera derramado, si prende en otras guarniciones. Porque si leen prensa los monárquicos sublevados y los embozados — y ahora no tienen más remedio que leer la de izquierda — habrán comprobado, como ha respondido el pueblo a la locura de querer restaurar un régimen que se hundió en el más bochornoso descrédito.

Desde las ideas más extremas — anarco-sindicalistas a los radicales —, frente a la reacción, no ha habido más que un sólo propósito. Aplastar a los monárquicos y amordazarlos para siempre.

Después de lamentar lo ocurrido,

hemos de congratularnos que hayan servido los acontecimientos para vigorizar y afianzar la República, pero sin olvidar que sirva de saludable ejemplo para que se tenga en cuenta que el régimen «no ha de soltarse de las manos del pueblo» y si desprenderse de los «brazos judaicos» que la asfixiaban.

La prensa netamente republicana y los hombres republicanos auténticos tenían, con la natural ansiedad y temor, que señalar casos y hechos que probaban bien claramente, como invadían nuestro campo mercaderes y fariseos, indeseables y tráfugas de todos los regímenes.

Fuimos víctimas, como tantos otros, probablemente de los mismos que nos vigilaban cuando conspirábamos contra la Dictadura. Y de nada sirvió nuestra bien acreditada profesión de fé republicana, para dar oído a falaces denuncias de falsedad fácilmente comprobable.

Una rectificación de conducta se impone en todos los que se digan republicanos de izquierda — a los demás, les falta mucho para llamarse republicanos — y es, que prescindan de ver un peligro en las opiniones y teorías de los que se consideren más a la izquierda todavía. Que a los intereses personales y de partido, antepongan el supremo bien del régimen democrático que todos estamos obligados a defender.

* * *

Nunca se ha visto, como ahora las Cárceles de España y Prisiones Militares abarrotadas de tanta «gente bien». Generales 18 o 20, tantos como en la Gran Guerra, varios Coronales y numerosos ex-títulos y aristócratas que estarían en turno para la «merced real».

La República, como es democrática, después de quitarles los entorchados y títulos, les dotará de un buen traje de paño burdo y con el «petate» los enviará a Ocaña, S. Miguel de los

Reyes y a Bata a que añoren allí tiempos pasados «que siempre fueron mejores».

* * *

Ya han empezado a «seleccionarse» muchos de los que «seleccionaron» para formar el Ejército republicano. El complot será un depurativo bastante eficaz, pues sinó han tomado parte todos los monárquicos, tendrán presente el refrán: «Cuando las barbas de tu vencido veas pelar, etc. etc.»

Envío.

Amigo Casals: Recuerda las veces que hemos hablado sobre el «mal de origen», en la selección que se estaba haciendo.

Los hechos vienen a darnos la razón.

Pero, digamos como Azaña: ¡La República es incommovible!

ENRIQUE MEDINA

18-VIII-932.

El castell de Recasens, propietat de l'ex-duc de l'Infantado, monàrquic de tota la vida, deuria ésser cedit al poble.

Podria transformar-se en esplèndid sanatori per tuberculosos, a càrrec, proporcionalment, dels Municipis que integren la «provincia» de Girona.

on és el barrera?

La desaparició del general Barrera, suara tan cercat, ha motivat molts i variats comentaris. Uns diuen si és a Portugal, altres a França. Hi ha qui diu que no s'ha mogut de Barcelona. N'hi han que han dit que era amagat prop de Massanet i altres que si la feia a Cadaqués.

Hi ha algú o alguns que ja saben, sobradament, on es troba el general Barrera, home vil i nefast per a Catalunya i enemic declarat del règim republicà. Aquests que podrien respondre a la pregunta que encapçala aquestes ratlles són els seus fervents amics «monàrquico-reaccionaris».